

Flintstones
in de
Vinex-wijk

35

binnen & buiten

wonen

De Twentse Courant Tubantia zaterdag 18 oktober 2008

Groot design voor kleine mensen

31

Het Nieuwe Slapen

30/31

Duizendblad leeft maar kort

30

Duizendblad

romke
ROMKE VAN DE KAA

Een duizendpoot heeft lang geen duizend poten en ook het blad van duizendblad is in minder dan duizend segmenten verdeeld. Duizendblad is een plant die je in de wegberm ziet groeien. Het valt me op hoe de bloemen van die plant, *Achillea millefolium*, in kleur van elkaar verschillen. Naast de gewone, vuilwitte bloemen die in de meerderheid zijn, kom je ook allerlei schakeringen tegen van roze en rood. Een opgelegde kans voor een kweker. Die hoeft de donkerste exemplaren maar te selecteren en hij heeft de basis voor een goede tuinplant. Dat is ook gebeurd. Door de inzet van vaste-plantenkwekers en snijbloemenkwekers is er een grote verscheidenheid aan kleuren en vormen ontstaan. Nu worden aan een goede snijbloem andere eisen gesteld dan aan een goede tuinplant. Een snijbloem moet een stevige stengel houden en daarnaast lang mooi blijven op water. De plant moet goedkoop te kweken zijn, het liefst uit zaad. Een goede tuinplant daarentegen, moet een aantal jaren ongestoord in de tuin kunnen staan. En daar lopen de belangen uiteen. Veel achillea's die op de markt worden gebracht, gaan in de tuin maar een paar jaar mee.

Achillea Wesersandstein.
foto Romke van de Kaa

Dat verklaart het grote verloop in variëteiten van gekweekt duizendblad. Namen van planten die tien jaar geleden in de top tien stonden, zijn nu verdwenen. Daarnaast is ons inheemse duizendblad gekruist met weinig winterharde uitheemse soorten. Waarom deze lange inleiding? Om te waarschuwen voor het feit dat u er niet op moet rekenen dat het door u geplante duizendblad een paar generaties meegaat. Klein gebrek geen probleem? Dan geef ik u een selectie van de minst zwakke soorten. Maar zelfs een relatief langlevend duizendblad bereikt na een jaar of drie de middelbare leeftijd, waarna de bloei terugloopt. Opgraven en opnieuw planten in verbeterde grond is dan het devies.

Achillea Credo is een hope achillea met stevige stengels. Het is een kruising van Ernst Pagels, een legendarische plantenveredelaar uit Noord-Duitsland. Zijn 'Credo' bloeit met zachtgele schermen aan stevige stengels van 1 meter hoog. 'Credo' heeft in ieder geval zijn schepper overleefd, want Ernst Pagels overleed begin vorig jaar. Een tweede achillea waarvan de naamgever niet meer leeft, is 'Lucky Break'. Het is een plant van ongeveer 80 centimeter hoogte met citroengele bloemen die naar donkerder geel verbleuen. Het blad is zacht grijs. De plant is bij toeval ontstaan. Engelsman Christopher Lloyd vond hem 'plots' in zijn eigen tuin. Lloyd overleed in 2006. Als 'Lucky Break' na de bloei wordt teruggeknipt, bloeit hij nog een tweede keer. *Achillea Wesersandstein* bloeit in allerlei verschillende tinten van geel, zalmroze en baksteenrood. Het was een van de populairste variëteiten in de jaren tachtig, maar regenwoordig kom je 'Wesersandstein' zelden tegen. De plant is ten onder gegaan aan 'vermeerderingsziekte': het verschijnsel dat planten die jarenlang worden gescheurd, zwakker worden.

De matras kan in de was

Matrassen zijn moeilijk te reinigen. Zo niet de matrassen van het Nederlandse merk Phi-ton.

Die kunnen onder de douche worden gewassen. Toch is het systeem in eigen land amper opgepikt. Daarin komt volgens bedenker Marlou Smit verandering.

door Paul Geerts

Het bedrijf van Smit heeft sinds de oprichting drie jaar geleden voet aan de grond gekregen in 24 landen. Phi-ton (spreek uit: fiton), deze maand nog vertegenwoordigd op de woonbeurs in Amsterdam, is een bijzonder merk. Alleen al het uiterlijk van Hét Bed, de topper in de collectie, spreekt boekdelen. Ontwerper is Fried-Jan Unger, volgens Smit 'een natuurtalent dat aanvoelt wat er in de markt leeft'. Wat het meest opvalt aan het bed, is het ontbreken van een onderframe. „Daardoor kun je het oneindig verstellen”, noemt Smit als belang-

rijkste voordeel. „Het bed rust in het midden op een 20 centimeter brede poot. Onder het frame zitten vier motoren in een rechte lijn die tevens de draagconstructie vormen.”

De vormgeving valt wereldwijd in de smaak, getuige de vijf designprijzen die zijn toegekend. Zo sleepte het ontwerp de Good Design Award in de wacht, de belangrijkste designprijs van Amerika, uitgereikt door het Athenaeum Museum of Architecture and Design. „Terwijl het bed in Amerika toen nog niet eens op de markt was.” Niet alleen het uiterlijk is revolutionair. Unger is volgens Smit uiter-

hebben?!

Skygarden

Nieuw is ie niet. Maar dat maakt de Skygarden (Marcel Wanders, 2007) niet minder aantrekkelijk. Op de woonbeurs in Amsterdam bleek hoe zeer deze plafondlamp tot de verbeelding spreekt. Fabrikant Flos (www.flosweb.nl) had de Skygarden 1 (doorsnee 60 cm; 1.666 euro) en zijn grotere broer Skygarden 2 (90 cm; 2.342 euro) in haar stand opgehangen. Onnodig om te zeggen dat de blikken vooral naar boven waren gericht.

Een paar wapenfeiten: de halfronde gipsen kap is wit van binnen met relief. Van buiten zijn er meer kleuren mogelijk: donker bronskleurig, glanzend zwart, glanzend wit of mat goud. Wanders liet zich inspireren door de sierlijke ornamenten aan het plafond in zijn woning. Toen hij ging verhuizen en afstand moest doen van zijn geliefde 'hemelse tuin', besloot hij die mee te nemen in de vorm van deze lamp.

Volwassen kinderdesign

De tijd dat meubels en accessoires voor kinderen in zachte kleurtjes en met veel ballonnen en beertjes uitgerust moesten worden, is voorbij. De meeste grotemensenmerken maken nu ook stijlvolle collecties voor de kleinsten. Kinderdesign misstaat niet meer in de woonkamer.

door **Renske Schriemer**

Dat je in gefotografeerde huiskamers in de woonbladen nooit rondslingerend speelgoed of meubels voor kinderen ziet, verbaasde ontwerper Tineke Beunders al langer. „Terwijl een groot deel van die mensen wel kinderen heeft. Die typische kinderdingen passen natuurlijk niet in de mooi vormgegeven huizen, dus worden ze voor de foto verstopt”, denkt Beunders. Heel jammer vindt ze dat, want ‘je kunt best spullen maken voor mensen die kinderen hebben, maar die ook op zichzelf al mooi zijn’. Het kwam Beunders dan ook heel goed uit dat ze afgelopen zomer door Elle Wonen werd gevraagd een kinderkamer in te richten. Die kamer was vorige maand te zien tijdens het evenement Inside Design in het Amsterdamse Lloyd Hotel. Beunders maakte het ontwerp samen met Nathan Wierink, met wie ze het Ontwerpduo vormt. Beunders begrijpt wel dat ze gevraagd is voor het project, want ze studeerde dit jaar af aan de Design Academy in Eindhoven met een heel speels ontwerp: de knikkertafel. „Het is een mooie houten tafel op volwassen hoogte. In het blad en de poten zijn overal knikkerbaantjes verwerkt en dat spreekt kinderen natuurlijk aan.” De aandacht voor kinderdesign staat niet op zichzelf. De meeste grote Nederlandse ontwerpers verkopen naast hun grotemensenmeubels ook varianten voor de kleintjes. Zo kan de baby verantwoord ‘landen’ in een sloophouten ‘kribbetje’ van Piet Hein Eek of plaatsnemen in de babyvariant

Grote foto links: Spelen met eten in de kinderkamer van het Ontwerpduo.
Foto links: Tineke Beunders en Nathan Wierink bedachten de kind- én oudervriendelijke gordijnen en kussens.
Foto linksonder: Charles en Ray Eames ontwierpen het houten kinderspeelgoed Elephant. Van het dure origineel bestaat nu een goedkopere, plastic variant.
Foto onder: Knikkertafel met knikkerbaantjes. foto's GPD

van stoel Sam van Piet Boon. Warber, onderdeel van Pilat&Pilat, maakt zelfs een complete collectie robuuste houten kindermeebels. Ook designmeubelmerk Vitra richt zich op kinderen. Volgens Vitra is kinderdesign ook goed voor de ontwikkeling van de kleintjes. Want, zo stelt het Duitse bedrijf, ‘kinderen ontwikkelen al op jonge leeftijd een esthetisch gevoel’. Dat je ze omringt met design, zou hun algemene ontwikkeling ten goede komen. Onder anderen beroemde ontwerpers als Charles en Ray Eames en George Nelson maakten voor Vitra kindvriendelijke stoelen, kapstokken en klokken. Toch blijft het vaak bij miniversies van bestaande modellen of meubeltjes die echt alleen voor kinderen bedoeld zijn. Tineke Beunders voelde dat ze een stap verder wil-

de gaan, meer in de lijn van haar knikkertafel. „Ik wilde een kamer maken waarin kinderen alles kunnen doen wat ze willen: op het bed springen, knoeien met eten. Maar dan met spullen die gewoon mooi in huis passen.” Samen met Wierink ging ze aan de slag. Het resultaat was een ‘warme’ kamer, met een enorm ‘keetbed’ van de hand van Joep van Lieshout, aangekleed met mooi beddengoed en knuffels van Beunders zelf. Met die knuffels kun je een verhaal, beschreven in het bijgeleverde boekje, uitbeelden. De naturele gordijnen in de kamer hadden allemaal een gaatjespatroon, net als de kussens in petrol- en groenige tinten. Met de bijgeleverde reepjes stoffen in bij-

passende kleuren kon je er kunstige patronen in weven. Beunders: „De kinderen begrepen het direct. Ze zien in alles speelgoed. Vaak vinden ze dat nog leuker dan met echt speelgoed spelen. Ze begonnen gewoon te weven en te knopen of renden op de knikkertafel af. De kleintjes kropen eronder en herhaalden eindeloos hetzelfde baantje met de knikker. Grotere kinderen verzonnen spontaan spelletjes en competities. Het grappige is dat volwassenen vaak de spelelementen niet direct zien. Zij vinden de gordijnstof vooral mooi of de kussens leuk.”

Er was nog meer te doen. Omdat kinderen zo vaak te horen krijgen: ‘niet spelen met je eten’, bedacht het Ontwerpduo een list. Aan een laag tafeltje mochten kinderen kleuren met eetbare inkt op papier dat je kunt eten. Of kleien en dan je gemaakt- te olifantje lekker opeten. „De pakjes klei die we op tafel hadden gelegd, waren in werkelijkheid gekleurd marsepein”, legt Beunders uit. De kamer was een succes. Er zijn zelfs al plannen om de gordijnstoffen, kussens en de eetklei op de markt te brengen. Voor de knikkertafel is ook veel interesse, maar die is helaas nog te duur om in grotere aantallen te laten maken.

www.ontwerpduo.nl
www.vitra.nl
www.pietheineek.nl
www.pietboonzone.nl
<http://pilat.pilat.nl/warber.html>

Reageren?
redactie.wonen@wegener.nl

Foto links: Is het matras vies, dan kan het onder de douche.
Foto rechts: Hét Bed. Een onderframe ontbreekt. foto's GPD

mate geïnteresseerd in nieuwe materialen. „Hij wil ze toepassen en verder ontwikkelen. Het ontwerp is bijzonder, daarom wilde hij voor het matras niet de zoveelste schuimlaag gebruiken.” Unger kwam terecht bij driedimensionaal vezelvluchtwerk, een materiaal dat onder meer wordt toege-

past in autostoelen, sportkleding en schoenen. Dit vezelvluchtwerk heeft een open, elastische structuur en is vocht- en luchtdoorlatend. Die samenstelling zorgt voor de ultieme ventilatie. Is het matras vies, dan kan het simpelweg onder de douche gewassen worden, volgens Smit de oplossing voor men-

sen die lijden aan overmatig zweeten, allergieën of incontinentie. Uit Duitse onderzoeken blijkt daarnaast dat het matras het lichaam optimaal ondersteunt. Die combinatie van eigenschappen wordt onder meer omarmd door ziekenhuizen. „En als het voor de medische wereld goed is, is het ook goed

voor de consument”, zegt Smit. Phi-ton (de naam is afgeleid van de Griekse letter Phi) wil meer zijn dan de zoveelste beddenproducent. In de vorig jaar geopende winkel in Amsterdam zijn niet alleen bedden, maar ook producten voor de badkamer, slaapkamer en relaxruimte verkrijgbaar. „Phi-ton moet een echt merk worden, met alles erop en eraan.” De producten zijn verkrijgbaar bij zo’n veertig beddenspecialisten en woonwinkels verspreid over het land. De prijs van de bedden ligt tussen de 4.999 en 12.000 euro.

www.phi-ton.com

In deze rubriek brengen wij bekende, tijdloze meubels - de '(neo)klassiekers' op woongebied - voor het voetlicht.

Hans Clarijs en 'zijn' Gispenstoelen. foto Merijn Clarijs

'Een woning vol Gispen'

ONTWERP Gispen stoel no. 7 (vanaf 1933 de Gispen 401).
ONTWERPER Willem Hendrik Gispen.

EIGENAAR Mevrouw Loeff.
WANNEER GEKOCHT Rond 1931 heeft de grootvader van de echtgenoot van mevrouw Loeff de Gispenstoelen gekocht. vermoedelijk in Den Haag.

WAAROM GEKOCHT? Voortuureur Hans Clarijs zijn de stoelen onderdeel van een compleet Gispen-interieur. „Mevrouw Loeff vertelde dat toen zij de stoelen ter restauratie bij mij aanbood. De grootvader was in de jaren dertig teruggekeerd uit Nederlands-Indië en heeft zijn nieuwe huis 'van bed tot bank en tafel tot lamp' laten inrichten door Gispen.” Een deel van de meubelen, waaronder de twee stoelen, is bewaard gebleven. Clarijs: „De bekleding was versleten, het verenstelsel niet meer in orde en het chroom van het buizenframe compleet uitgeslagen met een roestige was. Van een van de stoelen was bovendien de karakteristieke bakelieten armlekker verdwenen.” Met hulp van naslagwerken heeft Clarijs de stoelen gerestaureerd.
PRIJS „1.800 euro per stoel. Originale uit de jaren dertig zijn nauwelijks meer te vinden.”
TE KOOP De 401 is opnieuw in productie genomen en onder meer via internet te koop.

Willem Hendrik Gispen (1890-1981) was industrieel ontwerper en architect. Hij vestigde zich in 1916 met een atelier voor kunstmeedwerk in Rotterdam. In 1926 begon hij een serieproductie van lampen onder de naam Giso. Drie jaar later werd de 'Gispenfabriek' opgericht waar stalen-buismebulair werd gemaakt. Gispen was een veelzijdig ontwerper, onder meer van meubilair, kachels, hekwerk en vazen.

Ook een klassieker in huis? Mail info en foto van meubel en uzelf naar redactie.wonen@wegener.nl